

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr, többszöri hirdetésnél
7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilt-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara“, a megyei községi- és körjegyzők, a „kanizsai és novai járási községi és körjegyzők egyetete“nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Kereskedelmi testületek.

II.

Véleményem szerint az alakítandó kereskedelmi testületek működési körüközt következésképp volna megállapítható:

1. *A cégbejegyzési lajstrom vezetése.* Ugyan kir. törvényszékeink és a két kereskedelmi s váltó törvényszék ebbeli törvényes kötelezettségeiknek pontosan megfelelnek; az általuk teljesített és nyilvántartott cégbejegyzések ellen semmiféle kifogás nem emelhető: mégis óriási előny rejlenék abban, ha a cégbejegyzések, törlések és ezekkel kapcsolatos teendők a törvényszékek hatásköréből kivételnek és ezeknek elvégzése a kereskedelmi testületekre ruháztnék. Ugyanis a kir. törvényszékek teljesítik a náluk jelentkező egyéni és társas cégek vezetését, de hogy mely kereskedő tesz eleget a törvényben előírt cégbejegyzési kötelezettségének és melyik nem, erre ellenőrző figyelmük nem terjed ki és nem is terjedhet ki. Így azután megessik, hogy valamely város kereskedőségének jelentékeny része nincs bejegyezve, mert őket erre senki sem kötelezi, mert kötelezésektől menekülnek és mert nem tudják belátni azokat az előnyöket, melyeket a törvény biztosít a bejegyzett kereskedők részére. Ha pedig a bejegyzéseket a szóban levő testületek végzik, akkor az elől egyetlen kereskedő sem térhet ki, kit a törvény erre kötelez; nem pedig azért, mivel a testület ismeri a területén levő valamennyi kereskedőt és ama körülmény elbírálására is illetékes lesz, hogy az illetőnek üzletköre túlhaladja-e, vagy nem a kisipar körét?

2. *A tanoncok szerződötése és felszabadítása.* Jelenleg ugyan az ipartörvény szelleméhez képest az elsőfokú iparhatóság körébe tartoznék az inasok szerződötése és felszabadítása, de a gyakorlati életben a dolog nem egészen úgy történik, mert a tanoncok jönnek, mennek, felszabadulnak a nélkül, hogy az iparhatóságot látták volna. A főnök tudja ugyan, hogy neki e tekintetben kötelességei vannak, de ő már megszokta ősidőktől mindannak mellőzését,

a mire közvetlenül fel nem szólítják és erőlyesen nem kötelezik. A hatóságoktól nem vehető rossz néven, ha a nyilvántartást az ellenőrzés lehetetlensége mellett pontosan nem vezetik; de ha a testületek feladata leend a tanoncok nyilvántartása, összeírása, szerződötése és felszabadítása, akkor a munka teljes lesz, mivel a testület tagjai folyton tudatában lesznek a kereskedőség között előforduló bármiféle tanoncváltozásoknak.

3. *A kereskedő-tanonciskola feletti elsőfokú felügyelet.* Jelenleg sok tanonc kerül az iskolát — különösen nagyobb városokban, mivel az iparhatóság ugyan értesíti az iskola igazgatóját a nála bejelentett tanoncok létszámáról, az igazgató meg ugyanerről jelentést tesz írásbelileg a tanfelügyelőségnek, csak hogy az iparhatóságnál történt bejelentések és a tanoncok tényleges létszáma között sokszor nagy a különbség. Ha a testület vezetendi a nyilvántartást, akkor egyetlen tanonc sem szabadul meg iskolakötelezettségeinek terhe alól. És ez a körülmény annyival inkább igen fontos, mivel leendő kereskedő osztályunk szellemi kiművelése első rendű kötelességünk, mert lépten-nyomon látjuk és tapasztaljuk annak a nagy feladatnak közzgazdasági és nemzeti fölyényét, melyet kereskedőségünkre bizunk megoldás végett.

4. *A segédek nyilvántartása.* Jelenleg segédeink teljesen magukra hagyatva vándorolnak egyik helyről a másikra és mikor valami bajuk van, nem tudják, kihez forduljanak tanácsért, támogatásért és oltalomért.

A törvény igen kurtán bánik el a segédekkel. Megmondja ugyan, hogy szolgálati szerződést szó, vagy írásbelileg köthetnek; hogy némely esetekben a felmondási idő figyelmen kívül hagyásával a szerződéses viszony azonnal felbontható: de vannak ezeken kívül a főnököt, valamint a segédek egyaránt érdeklő vitális kérdések, melyeket csakis a testület volna hivatva megoldani, először azért, mivel a bírósági megoldás rendszeren hosszú időt vesz igénybe és ezek a vitális dolgok sürgős intézkedést követelnek; másodsor meg azért, mivel a kereskedelmi testület mindenkor a viszonyok teljes ismerete mellett a helyzet magaslatára fog emelkedni és meg fogja

találni az elbírálásnak ama módját, mely a segéd és főnöke kettős érdekének a legjobban megfelel.

5. *Továbbképző tanfolyamok létesítése a segédek számára.* Ilyen tudommal egyetlenegy van jelenleg Debreczenben. Pedig minden nagyobb városban kellene ezeket szervezni, hogy ifjuságunk megszerezhesse magának azt a szakismeretet, mely őt szép hivatásának sikeres betöltésére képesíti; hogy előiskolázottságának hézagossága mellett alkalma legyen a könyvvezetést, levelezést, kereskedelmi számolást és mindenféle irodai munkát elajátítani és hogy magába szívhasa ama meggyőződést, mely szerint édes hazánk nyelve mennyire alkalmas a kereskedelmi gyakorlat minden phasisában az ügyletek lebonyolítására, könyvelésre és levelezésre. Ez iskolák fenntartásához a segédek havi béréből levonandó csekély összeggel járulnának; lehetne a kereskedőket kötelezni segédek száma szerint a támogatásra; ezeken kívül maga a testület, sőt a magas kormány is nyújthatna egyes indokolt esetekben segélyt. Ha ez iskolák létesülnek; ha a tanárok teljesítik kötelességüket; ha a főnökök, testületek, kamarák és a magas kormány kellő figyelemmel és anyagi támogatásban részesítik ezeket: akkor majd nem kell attól tartanunk, mit jelenleg szomordtan tapasztalunk, hogy a budapesti segédek jókora része a socialista tanok lejtőjére lépett és magára vonta az egész társadalom ellenszenvét, megvetését. A kereskedelmi testületeknek ezer alkalma volna oly irányban hatni a segédekre, hogy ezek megismerkedhettének azokkal az abszolút társadalmi formákkal, amelyeknek szigorú betartása mellett juthatnak csak el boldogulásuk révpártjához.

6. *Évi jelentés a vidék forgalmi viszonyairól.* A kamarák adhatnak elfogadható felvilágosítást arra nézve, hogy mennyire bajos egyes városokból, vidékekről a mult évi üzletmenetből, forgalmi viszonyokról, a meglevő bajokról stb. felvilágosítást kaphatni. Gyakran tíz helyre is fordulnak, míg az évi jelentésekhez szükségelt adatok birtokába juthatnak és a rendelkezésükre bocsátott adatok is annyira hézagosak, sokszor használhatatlanok, hogy a kamarai jelentés szerkesztőjének nem utbaigazítást, — hanem összezavarást okoznak. Ha már most a testületeknek

A „Zalamegye“ tárcája.

A kalauz.

— A Zalamegye eredeti tárcája. —

A határszéli vasuti állomáson az utasok ide-oda futkoztak. Négy-öt gyorsított lépésekkel ügykezett a pénztárhoz jegyet váltani; egy másik csapat a máhái után tudakozódott; amott néhányan a hordárokkal veszekedtek. Mindenfelé zaj, zsiromgás töltötte be a nagy állomás zegét, zugát.

Ez alatt a vonatok érkezését jelző villamos csengő szakadatlanul csilingelt s künn a Perronon föl-alá szaladgáltak a kalauzok. Olyanok voltak a villám kékes fénye mellett, mint egy-egy surranó kísértet.

A gyorsvonat indulását jelezték Magyarország felé. Az utasok siettek elfoglalni a nyitott kocsiszakaszokat.

Az első-osztályú kocsiszakaszba csak egy utas szállott be. Magas, napbarnított arcu uriember, amerikaiás öltözébe. Körül-belül harminc éves lehetett.

A vonat megindult.

Az elegans utas egy amerikai lapot vett elő és ülésén kényelmesen elhelyezkedve, olvasgatni kezdett.

Belépett a kalauz s ahogy már a vasuti kalauzok szokták, éles szemmel nézett az elegans utasra; kissé meghajolt és németül kérte tőle a jegyet.

Az utas a hang hallatára szinte megdöbbenve nézett a kalauzra s élesen vizsgálta arcát, mialatt a jegyet átnyújtotta. Aztán megszólította magyarul:

— Hány órákor érünk Budapestre?

Most meg a kalauz nézett meglepetten az utasra; csodálkozott, hogy elég tiszta magyarsággal beszél egy amerikai utas.

— Reggel, hét óra harminc perckor.
— Köszönöm. Azt hiszem, kényelmesen utazhatom odáig.

— Igen. Első-osztályú utas nem igen szokott erre a vonatra beszállni. Úgy látszik: az éjjeli utazást kissé kényelmetlennek találják.

— Régóta jár ön ezen a vonalon?

— Harminc év óta.

— Szép idő. Most hány éves?

— Ötvönöt.

— Mindig ezen a vonalon utazott?

— Húsz éves koromban lettem kalauz. Csupán öt évet töltöttem más vonalon teher- és személyvonatok mellett. Azután ide osztottak be a személyvonatokhoz. Husz év óta szakadatlanul a gyorsvonatokat kísérem. Nemsokára penzióba megyek.

— Csodálom, hogy ilyen hosszú szolgálat után már előbbre nem léptették önt.

— Ahhoz vagy szerencse vagy protekcio kellett volna kérem alássan.

— Van családja?

— Van bizony. Elléggé megáldott az Isten. Hat gyermekem van.

— Nagyok már?

— A legidősebb bizony most már embernyi ember volna, ha élne.

— Meghalt?

— Azt csak a jó Isten tudja. Tizenöt éves korában eltűnt, nyoma veszett. Sohasem tudtuk megtalálni. Mesterségre adtuk. Kicsit bizony szigorú volt a mester. A fiú egyszer megszökött tőle; de én újra visszavittem hozzá.

Bár ne vittem volna. A fiú megint megszökött. Akkor már nem jött haza, hanem talán a Dunába ugrott.

Az öszülő kalauz mélyen sohajtott és szeméi fényesebbek lettek az beléjük lopódzott könyektől.

Az utas két ezüst forintost csuszlatott a kalauz

markába s tudata vele, hogy aludni szeretne; ha lehet, ne tegyen abba a kocsiszakaszba utast.

A kalauz meghajolt és távozott.

Künn azonban a kocsii folyosóján kissé megállott és a betett ajtó ablakán át kémlelte az amerikaiasan öltözött utast.

Hosszú kalauzi pályáján megtanulta, hogy ezek az amerikaiasan öltözött magyar utasok, különösen, ha a borralaló dolgában is gavalléroskodnak, — mindig nagyon gyanusak. Föltette magában, hogy szemmel fogja kísérni.

Az ablakon át látta, hogy derekáról egy revolvert csatol le; azt szíjjánál fogva a podgyásztartó hálózat vasához csatolta. Azután egy másik övet csatolt le derekáról s megvizsgálta annak a tartalmát.

A kalauz lázban égő szemekkel nézte a temérdek arany- és bankó-pénzt. Szinte belesápadt. Egész teste remegni kezdett. Nem látott ő egy csomóban annyi pénzt soha.

Az utas a pénztartó övet is a revolver mellé csatolta. Hozzá készült egészen az alváshoz s azután végig hevert a bársonyos pamlagülésen.

A kalauz nézte még néhány percig, azután szép csendesesen tovább ment a folyosón.

Elfoglalta a kalauz-ülést.

A rohanó vonattól alig lehetett néhány lépésnyire ellátni. Az eget sűrű fellegek borították. Valóságos tömlő-céj volt. A szél erősen zúgott.

A kalauz úgy gondolta magában, hogy most a legközelebbi állomásig egyet szenderegni fog. Le is hunyta szempilláit.

Nem birt elaludni.

Minduntalan maga előtt látta annak a gyanús utasnak pénzzel tömött tüszőjét.

Ha önéki annyi pénze volna, milyen boldoggá tethetné magát is, egész családját is.

Egyik fia kereskedő-segéd, a másik lakatos-segéd.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság október havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklése alatt j. hó 11-én tartotta.

feladataként fog megjelölni, hogy kötelesek évenként akár a kerületi kamarához, akár közvetlenül a kereskedelemügyi ministeriumhoz jelentést készíteni: akkor a testületek vezetői eleve gondoskodni fognak arról, hogy jelentéseik megszerkesztéséhez szükséges minden adat pontosan rendelkezésükre álljon. Es akkor a kamarai jelentések, nem különben a miniszteriális jelentések a leghűbb képet fogják nyújtani kereskedelmi viszonyaink évenkénti helyzetéről.

7. Statisztikai adatok gyűjtése. Ma például kevesen tudnának arra a kérdésre felelni, hogy 1896. évben hány tanonc, hány segéd, egyéni cég és kereskedelmi társulat van hazánkban; vagy hogy mennyi a kereskedelmi ügynökök, meghatalmazottak, cégvezetők, bizományosok, házalók, kufárok, zsidóbarátok, szállítványozók stb. száma? Pedig a mennyire jelentéktelennek látszik e két kérdés, annyira fontos és szükséges ezeknek megközelítő tudása azokra nézve, kik közigazgatási viszonyaink hű képét akarják vázolni. Sem a cégajstomból, sem az inasok naplójából, sem a bejelentő hivatalokból pontos adatokat nem kaphatunk. Ha azonban törvényes rendelkezéseink a testületeket ilyenféle statisztikai adatok gyűjtésére kötelezni fogják, akkor az ezek által évenként kimutatott adatok azon vidék kereskedelmi életét híven fogják jelképezni és az összes testületek évi adatainak egybevetéséből oly kép fog elénk tárulni, mely igen gyakran iránytűje lesz a kereskedelmünk emelése érdekében követendő eljárásnak.

Még sok teendő lehetne felsorolni az alakítandó testületek számára, de ezuttal elhagyom a képzelt munka kört és még csak arra a kérdésre felelek, hogy miként volnának e testületek megalakítandók?

Minlen vármegye kereskedői számának arányához képest felszámolják bizonyos számú kerületekre. Minden kerület kereskedői köteleztetnének e testületbe belépni, a kerületi testület szükségleteinek fedezéséhez csekély évi díjjal hozzájárulni. A testület székhelyén irodát vezetne és a kerületében levő kereskedőségnek minden hozzáfordult ügyben tanácsosul szolgálna. A testület igazgatósága fele részben a székhelyén lakó kereskedők-ből, felerészben pedig a vidéki tagok sorából választatnék; esetleg a segédek kellő képviseléről is lehetne gondoskodni. E testületek közvetlenül a kamarák felügyelete alatt állnának. Nagyon természetes, hogy ehhez képest a kamarákat az eddiginél sokkal szélesebb körű hatáskörrel kellene felruházni úgy, hogy a kamarák beillesztendők a közigazgatási szervezetbe, miáltal megvolna a kapcsolat a megyei önkormányzat és a kereskedelem között és e kapcsolat minden esetre nagy előnyre válnék kereskedelmünknek és sok tekintetben emelné közigazgatásunk hivatását.

Megengedem, hogy e testület eszméjének végrehajtására még sokkal alkalmasabb módok állnak majdan rendelkezésre. Én csak az eszmére kívántam az érdekeltségi körök figyelmét felhívni és hiszem, hogy soraim jóakaratói minden kereskedő meg lesz győződve, ha elárulom nekik azt, hogy 15 éve szolgálom ügyüket a legilletékesebb helyen — az ő iskolájukat.

Balassa Benő.

Már mindakettő szépen a maga kezére dolgozhatnak, ha tudna nekik csak néhány száz forintot is adni, hogy belekezdhetnek.

Nincs, nincs!

Hacsak valami véletlen nem segít rájuk, bizony szegények elszegedhetnek egész életükön át.

Azután ott van még három leány. A legkisebbik is tizenöt éves; a másik kettő már fokotó alá való. Mi is lesz azokból? Hisz ha valaki véletlenül holnap megkérné valamelyiket, még a kelengyére való is kölcsön kellene kérni; ha ugyan akadna valaki, a ki hitelezne egy szegény, vagyontalan kalauznak.

De másként lenne minden, ha öneki is olyan telepénztűszője volna, mint annak a gyanus embernek ott, abban az első-osztályú kocsiszakaszban. Az nyugodtan alszik; annak agyát nem fekszik meg ilyen féle kínos kenyér-gondok.

Ki is lehet tulajdonképpen ez az ember.

Valahonnan külső országból jő, az bizonyos. Lopott, sikkasztott, bizonyosan sikkasztott a gazember. Nagyon gyanús frater, mert az első-osztályú utasok nem igen szoktak bizalmas beszélgetésbe bocsátkozni a szegény kalauzzal. De ez nagyon feltűnően bizalmaskodott; ennek nagy oka lehet a vasúti kalauzokat mindjárt az első találkozáskor megnyerni holmi leereszkedő, nyájas bizalmaskodással.

Ez sikkasztó, okvetlenül sikkasztó.

Ha ő ezt valami módon nyakon csipethné; teszem: a legelső nagyobb állomáson figyelmeztetné a csendőrt, hogy szólítsa föl igazolásra. És akkor kiderülne, hogy csakúgyan valami szökevény sikkasztó. Milyen szép egy pár százas útné az ő markát. Mert iszen rengeteg pénzt elsikkasztthatott. Iszonyú vakmerő gazember; még csak nem is igen rejtegette azt a sikkasztott pénzt. Igazán megérdemelné, hogy elfogassa a legközelebbi állomáson.

De hát mi történik azután?

Bekerülne félesztendő, míg a vizsgálatot befejeznék. Ez idő alatt vagy húszszor, harmincszor kihallgatnák őt

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágiban a vármegye területén szeptember hónapban előfordult eseményekről felolvastatván, helyeslőleg tudomásul vették.

Az alispáni jelentés kapcsán a vármegye alispánja megbízott, hogy a vármegye területén létező, jóváhagyott alapszabályok alapján működő hitelegyletekről kimutatást készítsen és azt terjeszse be.

A csabrendeki anyakönyvvezető tiszteletdíjának 300 frtra való felemelése tárgyában benyújtott kérvényét a járási főszolgabíró és az anyakönyvi felügyelő véleményes jelentése alapján pártolólággal terjeszti fel a bizottság a belügy-miniszterhez. Hasonlóan pártolólággal terjeszti fel a bizottság Harics Károly abbeli kérelmét, hogy a muracsányi anyakönyvvezető elhalálozása folytán az anyakönyvvezető helyettesítésének tartamára a megfelelő tiszteletdíj számára kiutaltassék.

Zala-Szent-Gróthon második anyakönyvvezető helyettesi állás szervezése tárgyában benyújtott kérvény véleményes jelentés tétel végett kiadatik az anyakönyvi felügyelőnek.

Keszthelyen 200 frt, Nagy-Lengyelben 100 frt tiszteletdíj mellett anyakönyvvezető helyettesi állások szervezését a ministerium engedélyezvén, a járási főszolgabírókat felhívja a bizottság, hogy a szóbar. forgó anyakönyvvezető helyettesi állás betöltésére nézve tegyenek javaslatot.

Rédics község kérelmére a Csáktornya—ukki h. é. vasut uttstén a helyszíni szemlét a közigazgatási bizottság elrendelte; mert a m. á. vasut igazgatóságának jelentése szerint a víz lefolyásának biztosítása iránt a község kérelme alapos és a szemlére bebeléből Háczy Kálmán bizottsági tagot küldötte ki.

Mittelmayer József szent-gróthi lakos kérelmére, hogy a vonat mentén a tüztávlaton belül épületet állíthasson, a bizottság a helyszíni szemlét elrendelte s kebeléből Barcza László bizottsági tagot küldötte ki.

A kereskedelemügyi miniszter tudatja, hogy az államutakra az 1899—1904. években szükséges kavics szállítás tárgyában az árlejtést október hó 20-ára tűzte ki. A bizottság az árverésre saját képviselétére Háczy Kálmán tagot küldötte ki.

Olvastatt a kereskedelemügyi miniszter rendelete, melyben gróf Battyány József és társainak kérelmére tudatja, hogy a Szent-Gróth—balaton-szent-györgyi h. é. vasut vonalon a menetrendet a kérvényben foglalt kívánság szerint nem lehet megváltoztatni. A miniszter rendelete másolatban érdekelteknek azzal adatik ki, hogy a menetrendnek célszerűbb átalakítása iránt a bizottság újabbán tett a miniszterhez előterjesztést.

Az államépítészeti hivatal megbízott megfelelő intézkedés tételre az iránt, hogy az utakon a kavics prizmák az ut egyik oldalán helyeztessenek el, még pedig az árok mellé.

A kereskedelemügyi minisztert a bizottság feliratilag megkeresi, hogy utasítsa a déli vasut igazgatóságát, miszerint az üzleti szabályok pontos betartása mellett a vonatok megérkezése után a kocsik közlekedés szabaddá tétessék; mert a vonat megérkezése után szokásba vett kocsitolások miatt Csáktornya a közönség a vonat megérkezése után nem mehét keresztül a pályatesten.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint hivatalból felterjesztettek az áll. iskolai tanítók és tanítónők okmányai az 1893. évi 26. t.-c. alapján őket megillető ötödéves pótlék ügyében. A miniszter Csabrendek képviselőtestületének az iskola és ovoda építésére vonatkozó legutolsó megállapodása kapcsán elrendelte a képviselőtestületi ülés jegyzőkönyvének felterjesztését. — Két új tanítói állás

is; hurcolnák Ponczustól Pilátushoz. Aztán ha végre ki tudnák is deríteni a dolgot: egy vagy két esztendő múlva kapna talán egy vagy két száz forintot. Ezért bizony nem igen érdemes egy utasnak az almát zavarni.

Na, talán majd valami okosabbat álmodik. Magára akarta erőszakolni az almát. De nem ment. Azok a csillogó aranyok, azok a gyönyörű babás bankók egyre ott ugráltak előtte, integettek, nevettek feléje; nem tudott elaludni.

Lement a folyosóra és halkán végigment az utas szakaszáig.

Abban az egész kocsiban csak ez az egyetlen utas volt.

Megállt a kocsiszakasz behuzott ajtajánál.

Vakmerő gazember. Még csak a függőnyt se huzta

az üvegtábla elé.

Betekintett.

Az utas józúven aludt.

Feje fölött ott lógott a pénzes tűsző is, meg a revolver is, egymás mellett.

Ha most ő szép lassan kinyitná az ajtót; lecsatolná

a pénzes tűszőt, aztán . . . .

Fölébredne az utas . . . .

Ott van a revolver . . . .

De előbb a revolvert venné le . . . . és ha föl-

ébredne . . . .

Ettől a gondolattól, ami ezután következett volna,

— a kalauz megszédült.

Oda támaszkodott a folyosó külső falához és forró

homlokát annak hideg üveglapjához szorította.

A vonat örületes gyorsasággal rohant tova a fekete éjszakában. Amint egy-egy kisebb állomáson átsurrant, a jelző lámpák úgy tüntek föl, mint ellenkező oldalról, a föld színe fölött futó csillagok.

A kalauz visszament ülőhelyére. Ott megdörzsölte homlokát. Milyen borzasztó volt az a gondolat!

Mindig hallotta, hogy az éjszaka rossz tanácsadó.

Aztán azzal a rengeteg sok pénzzel szomszédságban utazni.

Erős kísértet egy szegény kalauznak, ha még olyan be-

csületes is.

szerveztetett a zala-egerszegi áll. elemi iskolánál és párhuzamos első osztály nyitattott a nagy-kanizsai községi polgári leányiskolánál. — Meglátogatta a zala-szent-lászlói, gyüleviszi, senyei s vindornya-szőlősi r. k. iskolákat. — Személyesen tárgyalt Zala-Koppányban a községi iskola államosítása tárgyában. — Meglátogatta a vindornya-laki, zala-szántói, rezi és vindornya-foki r. k. iskolákat. — Petőhenyén az előjáróságot személyesen kötelezte a második tanteremnek tavasszal kiépítésére; ugyanekkor meglátogatta a szent-iváni r. k. iskolát is. — Tárgyalt meglátogatta a főbíróval az állami iskola több személyi és dologi ügyéről. — Meglátogatta a főbíróval a gyula-keszű és diszeli r. k. iskolát; úgy itt, mint egyébutt közvetlenül is intézkedvén a szorgalmi idő pontos elkezdése, az iskola belső élete és sürgösebb dologi ügyekben. — A zala-egerszegi gazdasági ismételő iskola ügyében a földmívelésügyi miniszter kiküldöttjének meghallgatása céljából értekezletet tartott az érdekelt városi és iskolai hatóságokkal. — Megtekintette a tapolcai állami polgári főiskolának a város által sok áldozatkészséggel és kiváló izléssel emelt új épületét. — Ugyanitt a városi iskolai érdekeltséggel a gazdasági ismételő iskola szervezése felől értekezett; megtekintette egyuttal a tapolcai iparos tanonciskolát.

Sümegh város felebbezése az ötödéves korpótlék fedezésére államsegély elnyerése tárgyában a miniszterhez felterjesztetik, az iskolát fentartó közönség pedig felhívatik, hogy tekintettel az ötödéves korpótlék esedékes voltára, azt a végleges lebonyolításig az érdekelt tanítóknak kiszolgáltassa.

Kir. tanfelügyelőnek jelentése a stridói, zánkai, gánicsai és zrinyi-falvi áll. iskolai épületek átalakításáról, valamint a hodosáni, szent-adorjáni, csabrendeki, királylakai és rácz-kanizsai áll. iskola helyiségekről tudomásul vétetett.

Évötödös pótlék iránti kérvények a történt kiegészítés után újabbán felterjesztettek a reszneki, batyki, bórondi, lippahózi, kerka-kutasi, nagy-pécselyi, lovárszi, háshágyi, talián-dörögdi, zala-szent-gróthi, zala-merenyei, beliczi, kerka-kálócfái, pölöskefői, bessenyői, gellenházi, zala-istvándi, szepezdi, akalii, lovasi, arácsi, kövágó-örsi iskolák részéről.

Tanítói fizetés kiegészítéséhez vagy második tanítói állomás fizetéséhez államsegélyt kapott a köves-kallai 100 frt, a csébi iskola 94 frtot.

Évötödös pótlékre államsegélyt nyertek: az egregyi, csicsói, esatári, bagodi, izsákóczi, boldogfai, balaton-füredi, balaton-kis-szőlősi, bollahidai, barabácsszegi, rigácsi, bucsú-szent-lászlói iskolák.

A tanítói fizetés kiegészítése ügyében a ministeriumhoz felterjesztettek a diszeli, zala-szent-lászlói, zala-istvándi, kövágó-örsi, kis-palmai, jakabfai, vízi-szent-györgyi iskolák kérvényei.

Évötödös pótlék iránti kérvényei a nagy-bakónaki, szent-jakabi, oerszeg-tomaji, strelecezi, nagy-récsői, ságodi, gyenes-diási, kerka-szent-királyi, bajcsai, meszes-györki iskoláknak visszautasítottak.

Az iskola fentartók hozzájárulásához kötötte a miniszter a segélyt a gelsei, szent-gróth-polgárvárosi és udvarnoki iskoláknál.

A mihályfai iskolai csatlakozást a miniszter jóváhagyta; Váry József és társainak felfolyamodása a miniszterhez felterjesztetik; a nagy-bakónaki tanító választás jóváhagyatik; Gocsál József kérvénye a főbíróknak kiadatik; a perlaki önálló hitoktatói állás ügyében érkezett miniszteri rendelet érdekelteknek kiadatik; a vakonyai és bagonyai államsegélyek ügye az egyházi főhatóság hozzájárulásának kieszközlése céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál augusztus végén hátrálékban volt 14.096, szeptemberben beérkezett 3.309 s így elintézés alá került 17.405 üggydarab; ebből szeptemberben elintézték 3.944 dbot s így szeptember végén hátrálékban maradt 13.461 darab.

Megint aludni próbált.

Nem tudott.

Már ezt a gazember sikkasztót csak nem ereszti el a körmei közül.

De hátha még se sikkasztó!

Nyakára hozza a csendőrt, vagy a rendőrt, azután kiderül, hogy még se sikkasztó. Ez már iszonyú szegény lenne egy ilyen vén vasúti rókára nézve, akinek már biztos emberismeretének kell lenni.

Jó, hát majd ő előbb meg fog bizonyosodni.

Gyanuja határozottan alapos, erőlyesen fog föllépni majd az utassal szemben és ha udvarias formában is, kihallgatja.

Egymásután hagyják el az állomásokat.

Már a felhős égen derengeni kezdett a hajnal.

Munkához kell fogni.

Megint oda ment a kocsi-szakasz ajtajához.

Betekintett.

Az utas ébren volt. Éppen pénzes tűszőjét vizsgálta.

Az pompás pillanat.

A kalauz gyorsan fölnyitotta az ajtót és kikelt arecal mondta:

— Uram! egy sikkasztót keresnek a vonaton.

Az utas egykedvűen vállalt vont.

— Engem csak az érdekelne, ha egy utazó amerikai milliómost keresnének.

— Tehát rendben vannak iratai?

Az utas most már felállott. Kivette zsebéből utlevelét, mosolyogva nyújtotta át a kalauznak, azután visszafojtott lélekzettel kémlelte a hatást.

A kalauz kezében reszkeszteni kezdett a kibontott papírt, aztán lehullott onnan.

Csak nézte meredt szemekkel az utast s egész teste remegett.

— Az én fiam?

— A maga fia, édes-apám. Egymás karjába omlottak és sűrűn hullottak könnyeik.

Az irodánál augusztus végén hátralék volt 855, szeptemberben leírás végett kiadott 3.940 s így elintézés alá került 4.795 úgydarab; ebből szeptemberben leírtak és expedáltak 3.973 dbot s így szeptember végén hátralékban maradt 822 úgydarab.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint szeptember hóban befolyt a vármegye területén 254.438 frt 42 kr. adó. Szeptember végén hátralékban maradt: 1.355.728 frt 18 1/2 kr. egyenes adóban, 86.046 frt 86 1/2 kr. hadmentességi díjban, 926.029 frt 80 1/2 kr. szőlődezmaváltságban, 357.859 frt 10 kr. bélyeg- és jogilletékben, 9.132 frt 27 kr. illeték egyenértékben, 55.341 frt 62 kr. fogyasztási adóiban, 7.949 frt 84 1/2 kr. italmérési illetékben, vagyis összesen 2.798.087 frt 09 kr. Leírtak az év elejétől szeptember végéig: a) egyenes adóban 46.548 frt 50 1/2 kr., b) hadmentességi díjban 2.356 frt 94 kr. Ideiglenes házáradatosság 56 épületre adott, míg fizetési halasztás 4 esetben 162 frt 21 kr. tartozásra.

Elmélkedés.

Írta: **Rosenberg Henriette.**

Alkonyodik. Az esti nyugalom földre száll. A Balaton esendes. A körülövedő hegyek árnyéka visszautkrözdök a tó sima felszínén. Csend és nyugalom mindenütt. Sem szello, sem hullám nem mozog. Távolról nagy csónakok vonulnak el szemünk előtt; halászkik, kik az éjjelre kivetik hálójukat. Velük jár a tevékenység és remény. A napfény színjátékát elkezdi, hegy és víz fölött gyenge pir ömlik el, az alkonyodó napsugár bearanyozza a hegyek ormait, melynek fénye vissza tükrözdök a vízben és annak mélyéből rezgőn és halkán elsimulva föllobban. Enyhe illat száll alá a szőlőhegyekből és üdítő hűvösség száll fel. Úgy látszik, mintha kiegyenlítésre törekednének az ellentétek, melyek a világot elfoglalják: esendes és örvendetes kiengesztelő ünnepele a természetnek minden teremtmények közt.

A nyár mulófelben van és titokzatos elhalálzásának zengi a természet utolsó bölcsődalát és minden béke közepett a tova szökkenő idő szövésekéből egy fonál magunk részére is legombolyodik.

Ismét egy év lejárt és hangtalanul elvész a végtelenség tengereiben.

Ime itt ülök e kies tájékon a Kisórs-hegységi nyaralóban és elmerülök az előttem elterülő végtelenségben, feltűnik az esti csillag a láthatáron és vele megjelenik látszatlanul két fényalak, leszállva a menyei magasságból, fényükkel bevilágítva a szellemi világot:

Emlékezet és remény.

Mig az egyik mindazon képeket felidézi lelki szemünk előtt, melyek felváltva egész éven át bennünkörnyeztek és melyek mutatják, amit átélünk, szenvedtünk és túrtünk; a mire vágyódtunk, óhajtottunk, a mire törekedtünk és elértünk, miután hiába küzdöttünk és a mit elvesztettünk: addig a másik győztes mosolyal tekint ránk, s mutatja az utat az örökkévalóság felé és meg tanít bizalomra és reményre, az ő könyörületére és végtelen jóságára, mely sohasem ingadoz, állandó marad és minden évben megújul.

Az emberi szív! Mily végtelen mennyiségét a boldogságnak és örömmek foglalhatja az magában!

A fájdalom és szenvedés mily mely forrását bírja elviselni!

A gyenge emberi kéz mily sokat tud teremteni. Saját gondolkozásunk, reményünk, és óhajunk mily értéketlen, ha Isten áldása nem kíséri. Nincs szünet az élet küzdelmében! Nincs megállás. Cselekvés és törekvés mindenkor a földi teremtés sorsa. Ha elsötétedik a láthatár; ha elragadtatnak oldalunk mellől azok, a kiket szeretünk; ha elhagyatva itt állunk: nem szabad pihennünk, hanem küzdelmünk kell, míg a mi időnk is lejár, és örök nyugalomra térünk.

A küzdelem tovább folytatására hogy erőt és bátorságot mértsünk, az élet külfölele ténykedéseiben és harcaiban, hogy az élet okozta csalódásokat és fájdalmakat leküzdhessek: áhitattal teltekintünk ahhoz, ki szívünknek új vigaszt nyújt és ez: az emlékezet és remény! Veitünk jár ez a két vezéressilag; hívek maradnak hozzánk és ha körülöttünk minden ingadoz és roskadoz is; ha az öröm és béke tőlünk távozott, ők még mindig fényesen ragyognak felettünk. Még az örökre bezáródni készülő szem is látja ezen fény alakokat és bucsuvételünk pillanatában át-szellemülve állanak előttünk.

Ezen áhitatos elmerengésben nem saját személyünk képezi elmélkedésünk és gondolkodásunk kizárólagos tárgyát; nem saját érdekünk tölti el szívünket és szellemünket; hanem inkább a társadalom szegényeire és nyomorultjaira irányul, kik küzdenek és szenvednek, kik nyögnek a sors sújtó keze alatt, mely rájuk nehezedik.

Volt idő, mikor még ábrándoztam, de mégis komolyan gondoltam arra, hogy sokat lehetne a szerencse elhagyottjai részére tenni; de az élet ebből kiábrándított.

Tehetségünk és akaratunk mögött mindig visszamaradtunk. Hisz az egész munkálkodásunk csak darabos. Magunk is csak rövid életiek vagyunk. Azért fel kell használni az időt; örvendezni azon, a mit a Gondviselés adományozott, és tovább küzdeni azért, a mit kívánunk és elérni óhajtunk.

Ezen elvek arra indítanak engem, hogy tovább munkálkodjam azon a téren, melyet szent hivatásomnak tekintek; hogy dacára mindazon keserűségnek és csalódásnak, melyeken átmentem, lankadatlanul tovább dolgozzam a nagy munkán, hogy a jövő télre a népkönyha fenntartását lehetővé tegyem.

Erre vezérel engem a remény csillaga, azon fénylő csillag, mely Zala-Egerszeg város és vidéke szívében tündököl, és mint emberbaráti szeretet soha el nem homályosodott.

Ezen remény, mely eddig soha el nem hagyott és teljes bizalmam van ahhoz, hogy ezután sem fog elhagyni a szentírás szózatával: Kopogtass és neked lelnyitattik,

én is bekopogtatok a nagyérdemű közönségnél, esedezem, hogy engem szent feladatomban támogatni kegyeskedjék, hogy a zala egerszegi népkönyhat ez év november hó 1-én ismét megnyithassam.

Isten áldása legyen minden jószívű adakozó fölött, ki ezen nemes célra áldoz.

A gazdasági szakelőadások és vándortanítások.

Vármegyénk területén a földmívelésügyi miniszter a Zalamegyéi Gazdasági Egyesületet bízta meg a gazdasági szakelőadások és vándortanítások rendezésével.

Az egyesület által egybeállított program szerint *szakelőadások* lesznek a f. évben Nagy-Kanizsán és Zala-Egerszegen s tartják a keszthelyi gazdasági tanintézetnek erre vállalkozott tanárai.

Vándortanítások lesznek: 1) Tapoleza, Gyulakeszi, Diszel, Hegymagas és Gulácson. Vándortanító Szigethy Ödön tapolezai tanító;

2) Sümegh, Csabrendek, Prága, Káptalanfa, Bazsi és Kis-Görbön, v. t. Kocsiss Károly sümeghi tanító;

3) Zala-Mihályfa, Gyömör, Kis-Vásárhely, Ohidon, v. t. Tóth Lajos zala-mihályfai vezértanító;

4) Zala-Koppány, Kallos, Kehida, Zala-Csány, Türrjén, v. t. Békefi Elek zala-koppányi vezértanító;

5) Csáford, Aranyod, Szent-Péter, Zala-István, Zalabér, Dötkön, v. t. Gosztanyi József csáfordi tanító;

6) Sormás, Eszteregnye, Szepetnek, Rigyác, Homok-Komáromon, v. t. Anders Károly sormási tanító;

7) Magyar Szerdahely, Boeska, Berzenze, Gelse-Sziget, Ujudvar, Német-Szent-Miklós, Füzvölgy, Korpavár, Lángviz, Szent-Balázson, v. t. Sáringer Károly magyar-szerdahelyi tanító;

8) Balaton-Füred, Alsó-Órs, Lovas, Paloznak, Kövesd, Csapok, Aracs, Balaton-Kis-Szöllős, Nemes-Pécsely, Nagy-Pécsely, Aszófő, Tihany, Örvényes, Balaton-Udvari, Akalin, v. t. Szabó Károly balaton-füredi tanító;

9) Eger-Arácsa, Paacs-Tüttös, Szent-Márton, Szabar, Horváti, Dióskálón, v. t. Pécsy Béla dióskáli tanító;

10) Bak, Söjtör, Boczföld, Sárhida, Bak-Tüttösön, v. t. Németh József baki tanító;

11) Pusztá-Szent-Tamás, Gyűrűs, Kemend, Vöczkönd, Felső és Alsó-Nemes-Apátiban, v. t. Szalay József nemes-apátii tanító;

12) Gyenes-Diás, Sármellék, Alsó-Páhok, Rezi, Karmaes, Cserszeg-Tomajon, v. t. Kárpáti János gyenes-diási tanító;

13) Meszes-Györök, Vonyarcz-Vashegy, Nemes-Vita, Balaton-Ederics, Szigliget, Tördemiczen, v. t. Bucsy József meszes-györöki tanító;

14) P-Magyaród, Szent-Lisló, Szent-Péterföld, Bucsuta, P-Ederics, P-Szt.-László, v. t. Lencz Mihály pusztá-magyaródi tanító;

15) Nova, Tárnok, Gatorföld, Páka, Csonkahegyhát, Nagy-Lengyelben, v. t. Martincsevics Ferenc novai tanító;

16) Bánok-Szent-György, Borsfa, Bucsuta, Oltárcz, Várföld, Bázán, v. t. Kutor János, bánok-szent-györgyi tanító;

17) Mura-Siklós, Felső-Királyfalva, Bányavár, Mura-Szerdahelyen, v. t. Hrusóczy Elek mura-siklói tanító;

18) Közép-Bisztrice, Cserencsóc, Adriáncz, Bellatincz, Lippa, Turnischa, Gánicsa, Lipahócz, Mellincz, Izsakócson, v. t. Ferenta János izsakóci tanító;

19) Dobronák, Zsitkócz, Jósecz, Streleczen, v. t. Turza János dobronaki tanító;

20) Gáborvölgy, I. II. III. IV. Hegy-Kerület, Stridó, Határörsön, v. t. Danitz Sándor stridói állami elemi iskolai igazgató;

21) Mura-Szent-Kereszt, Völgyifalu, Petesháza, Pincze, Ujfaluban, v. t. Fekete Géza mura-szt.-keresztii tanító;

22) Hodosán, Mura-Csány, Dekanovecz, Kotor, Szoboticza, Muraviden, v. t. Brauner Lajos hodosáni áll. elemi iskolai igazgató;

23) Perlak, Dráva-Egyház, Alsó-Domboru, Draskovecz, Szent-Mária, Muraviden, v. t. Tóth Sándor perlaki áll. elemi iskolai igazgató;

Ilykép az 1898 ik évben összesen 147 községben lesz vándortanítás.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Oktober hatodika. A zala-egerszegi felső kereskedelmi iskola „Kisfaludy Önképzőköré“ 1849-iki október 6-ának, mint a gyászos véget ért 13 aradi vértanu halálának, emlékezetét, az idén is kegyelettel ülte meg f. hó 9-én. Az ünnepélyes ülésen Kiss Lajos tanár, a kör elnökének, megnyitó beszéde után Sümeghy Zoltán alelnök méltatta röviden, majd Rudolf Péter középső osztályu tanuló részletesen az október 6-iki események lefolyását, Grosz Béla és Schvarcz Jenő pedig alkalmi költeményeket szavaltak. Végül a kör elnöke a nemzet történetének szervezésére, nagyjaink emlékezetének hű megőrzésére buzdította a tanuló ifjúságot.

Gáspárics Márk emlékezete Perlakon. A nagykanizsai kath. főgymnasium tanuló ifjúsága tanárai vezetésével f. hó 6-án róttá le Perlakon a kegyelet adóját Gáspárics Márk, a Muraköz vértanuja iránt. Az érkezőket a város közönsége nevében dr. Böhm Szidney tb. főorvos fogadta. Majd az emlékoszlophoz vonultak, ahol hazafias verseket szavaltak s az emlékoszlopot dr. Kiss Ernő tanár koszoruzta meg lelkes beszéd kísérlésében. Az ünnepség befejeztével Tóth Sándor perlaki áll. elemi iskolai igazgató meleg szavakban mondott a város közönsége nevében köszönetet a nagy-kanizsai főgymnasium tanári karának és ifjúságának, hogy városukban a kegyelet ünnepélyt rendezték. Az ünnepély után a város közönsége a vendégek és az ifjúság tiszteletére a társaskör helyiségében társasvacsorát rendezett, amelyen több lelkes felköszöntőt mondottak. A tanuló ifjúság még az esti

vonattal visszament Nagy-Kanizsára a tanári testület néhány tagjainak vezetése mellett, míg a közönség reggelig együtt maradt.

Értekes adomány. Gróf Deym Nándor Lesencez-Tomaj községben a rom. kath. hitközségnek temploma számára egy, 1300 forint értékű orgonát adományozott.

Halálozás. Dr. Klamarik János nyugalmazott vallás-és közoktatásügyi miniszteri államtitkár, az 1883. évi közepiskolai törvény tulajdonképeni végrehajtója, a magyar közoktatásügy egyik kipróbált és lelkes harcosa, akinek kiváló része volt a zala-egerszegi állami főgymnasium létesítésében s aki a legutóbbi képviselő választás alkalmával a zala-egerszegi választókerületben a szabadelvű párt jeleltje volt, Besztercebányán, ahová két évvel ezelőtt nyugdíjaztatásakor állandó tartózkodásra vonult, 66 éves korában meghalt. Béke poraira.

Sümeg város képviselőtestületének Kondor József városbíró elnöklele alatt f. hó 2-án tartott rendkívüli közgyűlésén felolvasták elsősorban dr. Hornig Károly bábó megyés püspök levelét, melyben köszönetét fejezi ki a városnak tíz éves püspöki működése alkalmából a város részéről hozzá intézett meleg üdvözlétért. — Dr. Lukonich Gábor tb. főorvos indítványára a közgyűlés feliratilag fejezi ki legmélyebb hálóját és köszönetét dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszternek a sümeghi reálskola államosításáért. — A képviselőtestület utasította a városbíró, hogy a köfőjtő kiadására nézve az árverést újból kísértse meg; mert az eddigi bérlők által felajánlott évi bér — tekintettel az évről évre fokozódó forgalomra — nem fogadható el. — A városi téglyágy bérbeadásának megkísérlését elhatározták s annak foganatosításával az eddigi bizottságot, melynek tagjai Kondor József, Eitner Zsigmond, Pozsonyi József, és Szakmáry József, bízták meg. — A képviselőtestület a közigazgatási bizottság határozatát, melylyel a tanítói ötdéves korptólék fizetésére a várost kötelezte, a miniszterhez megfellebbezi s e célra államsegély utalványozását kéri.

Gyaszhir. Vettük a következő gyászjelentést: „Id. Jakobi Lányi Péterné, szül. benedekfalvai Lüby Róza, saját és gyermekei: Lányi Kamilla, Lányi Bertalan, ennek neje, csáfordi Csillagh Irma és gyermekeik: Róza, Márta és Valeria, — Lányi Kálmán, ennek neje: benedekfalvai Detich Ilona és gyermekeik Ilona, Margit, Magda, — ifj. Lányi Péter és Lányi Ernő nevében, ugyszintén elhunyt fia, néhai Lányi Gusztáv és ennek neje néhai Kirják Eszebet gyermekei Andor és Ida nevében is mely fájdalommal jeleneti, hogy forrón szeretett jó férje, illetőleg atyjuk, és apóruk és nagyatyjuk id. Jakobi Lányi Péter Liptóvármegye egykori szolgabírája és törvényhatósági bizottságának tagja folyó évi október hó 5-én, életének 82-ik és boldog házasságának 48-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A temetés f. hó 8-án, d. u. 3 órakor, fog Liptó-Hibben az ág. hitv. evang. egyház szertartása szerint végbemenni. Liptó-Hibben, 1898. évi október hó 5-én.“

A Nagy-Lengyel vidéki Gazdakör által szép számú közönség részvétele mellett rendezett tenyészállat- és terménykiállításra a kiállítás elnökéül Orosz Pál gazdasági egyesületi titkár, másodelnökéül Banhauser Ottó, a földmívelésügyi miniszterium által kiküldött állategészségi felügyelőt bíró bizottság elnökéül az A., B., C., állattenyésztési osztályhoz Dervarics Jánost, tagokul Stadel Jánost, dr. Zarka Zsigmondot, Baranyos Odont, póttagul Tuboly Zsigmondot, jegyzőül dr. Csák Károlyt, a D. terményosztályhoz elnökéül Malatinceky Lajost, bíró tagokul Farkas Ferencet, Kayser Vilmost, póttagul Komáromy Istvánt, jegyzőül Nemes Györgyöt választották. A bíró bizottság általában halladást állapított meg az utolsó, 1894-ik évi kiállítástól fogva. A jutalmak kiosztása: *Tenyészbikák csoportjából* N.-Lengyel községnek állami közvetítéssel beszerzett simenhali tenyészbikája kitűnő I.-ső rendűnek találtott; mivel azonban a község csak 2 hóval előbb szerezte be, díjra nem iteltett. Az I. és II. díjra érdemes tenyészbika nem találtott III-ik díj Tauszig Pál nagy-lengyeli lakos egy éves nyugati fajú bikájára iteltett oda. *Üszöknél* az I. díjat Tuboly Márton csonkahegyháti lakos 3 éves vörös tarka üszőjére, a bika csoportnál megmaradt I. díjak Fehér Rozi nagy-lengyeli lakos 1 1/2 éves vörös tarka nyugati fajú üszőjére, a II-ik díjat Dora János csonkahegyháti lakos 1 éves nyugati fajú üszőjére, a III-ik díjat nem adják ki, a IV-ik díjat Bedő Ignác nagy-lengyeli lakos 1 éves vörös tarka üszőjére, az V-ik díjat Kovács Gábor gellénházi lakos 1 éves sárga tarka üszőjére, a bikáknál fennmaradt IV-ik díj Rózsás József nagy-lengyeli lakos 1 éves nyug. fajú vörös tarka üszőjére, s az ugyanott fennmaradt V-ik díjat Sinkó Sándorné nagy-lengyeli lakos 1 1/2 éves nyugati fajú üszőjére ítélte a bizottság. *Teheneknél* I.-ső díjat Dospot Gábor nagy-lengyeli lakos 4 éves vörös tarka tehénére, a II-ik díjat Farkas József dobronhegyi lakos 4 éves vörös tarka tehénére, a bikáknál fennmaradt II. díjat Fehér Rozi nagy-lengyeli lakos 4 éves vörös tarka tehénére, a III. díjat Kovács Elek nagy-lengyeli lakos 3 1/2 éves sárga tarka tehénére, az üszöknél fennmaradt III. díjat Horváth István nagy-lengyeli lakos 4 éves sárga tarka tehénére ítélte oda a bizottság, míg Mayer János árkosházi lakosnak 4 éves sárga tarka simenthali tehénéért I. rendű dicsérlő díszlevelet. *A 6-osztálynál* I. díjat Fitos Gáspár nagy-lengyeli lakos 20 éves sárga inkós anyakancájára a II. díjat Bándy László nagy-lengyeli lakos 7 éves, csikós kancájára III. díjat Dospot Gábor nagy-lengyeli lakos 1 1/2 éves kanca csikójára, a IV-ik díjat Strausz Sándor nagy-lengyeli lakos kanca csikójára, a V. díjat, Fitos Bernát gellénházi lakos 1 1/2 éves kanca csikójára, a VI. díjat Kustán Gábor kustánszegi lakos 1 1/2 éves kanca csikójára, ítélte a bizottság, míg Mayer János árkosházi lakos 2 1/2 éves deres kancájára I. rendű dicsérlő oklevelet. *S sertés csoportnál* az I. díjat Riba Pál nagy-lengyeli község kanászának 1 1/2 éves fehér kanjára, a II. díjat anyasertés nem léteben Tubolya Zsigmond csonkahegyháti lakosnak kitűnő példányokból csoportosított juhait ítélté oda. *A termény kiállításnál:* Stadel János tárnoki lakost kiváló minőségű Tisza melléki őszi buzáért, Strausz Sándor

nagy-lengyeli lakost szép fajú kukorica kitűnő nemes gyümölcs, törpe bab, mák és saját termelt szilvorumért. Fodor Gusztáv nagy-lengyeli lakost mamut és oberdortói burgundiért, Tauszig Pál nagy-lengyeli lakost takarmány répa, gyümölcs, káposzta, fekete bab és tej köpülőért, Farkas Ferenc andráshidai lakost szép szőlőért, gyümölcsért, riparia portalis alanyokba ojtott, kitűnően sikerült termést hozott hazai faj ojtványai és kitűnő minőségű oportó boráért I. rendű dícsérő oklevéllel tüntette ki. A négy II. rendű díjat Fitos Gáspár, Györfy Károly, Bányi László nagy-lengyeli és Berecz György rózsásszegi lakosnak, a hat III. rendű díjat Gellen György, Török József, Kovács József gellenházi, Szabó Vincéné nagy-lengyeli, Kis István rózsásszegi és Farkas György kustánszegi lakosoknak, a hat IV. ed rendű díjat Pödör Imre gellenházi, Doszpot Gábor nagy-lengyeli Farkas József, Bankó Ferenc gellenházi, Kovács Elek, Rózsás Kálmán nagy-lengyeli lakosnak ítélte oda. A bíráló bizottság ítéletének kihirdetése után Strausz Sándor, a gazdakör jegyzője, megköszönte az összes megjelentek és kiküldöttek, különösen a szíves közreműködők, valamint a rendet fenntartó gellenházi tüzoltóknak és vezetőiknek szíves fáradozását, a gazdakör nevében pedig köszönetet mondott a földművelésügyi miniszternek s a gazdasági egyesületnek a szíves adományért.

25. éves jubileum. Lélekemelő ünnepély folyt le f. hó 10-én a keszthelyi állami polgári leányiskola termében, amidőn az intézet, növendékei impozáns óvációban részvételük szerett tanárukat Csathó Alajos polgári iskolai tanárt, aki f. hó 9-én töltötte be a keszthelyi felsőtan- s illetve állami polgári leányiskolánál való működésének 25. éves évfordulóját. A szép és emlékeztető ünnepélyen résztvettek dr. Burány Gergely főgymn. igazgató, czfő. igazgató, dr. Csanád Gusztáv iskolaszéki és gondnoksági elnök, a tanártestület és a szülők közül többen. Az ünnepély a növendékek énekével vette kezdetét, mely után Bíró József, az intézet igazgatója, kiváló ékesszólással sorolta fel a jubilánsnak a lefolyt 25 év alatt az intézet érdekében kifejtett, lankadatlan buzgalommal párosult szorgalmát, kiváló érdemeit és a tanügyi szolgálatában való működése terén szerzett hervadhatlan baberát. Azután a növendékek alkalmi költeményeket szavaltak, melyeket záradékul egy alkalmi ének követett. Csathó Alajost a puritán jellemű és kitűnő képzettségű tanítót, a jó barátot és jó tanárt 25 éves működésének évfordulója alkalmából volt növendékei is felkeresték s szívesen szavakban fejezték ki a szeretett tanár iránt érzett üdvözlésüket. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye kir. tanfelügyelője, sürgönyben üdvözölte a jubiláns. A keszthelyi ipartestület részéről Opper Károly elnök, Pöltz Pál jegyző és Salamon János penztársból álló küldöttség tolmácsolta az iparosok üdvözléseit. Az iparostanonciskola növendékei igen szép alkalmi beszédben fejezték ki a szeretett igazgató iránti jó kívánataikat. A város minden rendű és rangú polgártársa részint írásban részint szóval fejezte ki üdvözlését. A Keszthely város lakossága által oly szép óvációban részesült jubiláns üdvözléséhez szerkesztésünk is csatlakozik s kívánjuk, hogy a kitűnő tanárt, a kiváló jó barátot a Mindenható a tanügyi és szeretett családja javára még soká igen soká éltesse!

Igazságügyi kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Berde Viktor keszthelyi kir. járásbírói aljegyzőt a nagy-átádi kir. járásbíróihoz jegyzővé nevezte ki.

Új szerkesztő. A „Zala Közlöny“ kiadó tulajdonosa a lap szerkesztésével a lap kipróbált munkatársát, dr. Villányi Henrik felsőkereskedelmi iskolai tanárt bízta meg; társszerkesztő dr. Perényi József főgymnasiai tanár lesz.

Köszönetnyilvánítás. A zalavármegyei takarékpénztár részvételűsége a zala-egerszegi ipartestület részére négy forintot volt szíves az elagott és munkakeptelenné vált iparosok nyugdíjalapja részére adományozni, melyért köszönetét fejezte ki az ipartestület elnöksége.

Levélírási kinevezés. A panonnahalmi főpátr dr. Bakonyvári Aldenőnz zala-apáti plebánost a zalavári országos levélírási hiteles tagjává nevezte ki.

Állatorvosi kinevezés. Zalavármegye főispánja az üresedésbe jött csáktornyai állatorvosi állásra Viasz Nándor okleveles állatorvost nevezte ki.

A csabrendi iparoskör elnökévé legutóbbi rendkívüli közgyűlésén Bogvay Aurél ottani földbirtokost választotta meg.

„Terezia“ alapítvány. Vaszary Kolos bíbornok hercegprímás által szülővárosa, Keszthelyiek szegényei segélyezésére tett s megboldogult édes anyja nevével elnevezett 50,000 forintos alapítványának a folyó év 2-ik felére eső s 1000 forintot tevő felvív kamatai tegnap, Terezia napján osztattak ki az alapítólevél értelmében erre jogosultsággal bíró szegény nép között. A segélyért folyamodó 85 egyen közül az alapítólevél rendelkezései alapján Nagy István városbíró, Dr. Burány Gergely főigazgató, Nagyszeghy Janka záradékonő, dr. Dunst Ferenc apátplebános és Opper Károly ipartestületi elnökből álló kezén bizottság 32 egyént részített segélyben és pedig 6 kapott 100—150 forintot, 11 kapott 60—50 forintot és 14 egyenként 25—25 forintot.

Tanítói kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Herzsics Károly okleveles tanítót a rácz-kanizsai állami elemi iskolához rendes tanítóul kinevezte.

A nagy-kanizsai tejszövetkezet folyó hó 2-án tartott alakuló közgyűlésében megválasztotta az igazgatósági és felügyelő bizottságot. Igazgatósági tagok lettek: Ebenspanger Ernő, Köller István, Löwenstein Emil, Nusser János, Somogyi Gyula, Stern Sándor és dr. Vizenbauer Sándor; igazgató pottagok: Jerffy Adolf és ifjú Hegedűs László; felügyelő bizottsági tagok: Unger Ulman Elek, Mussel Ferenc és Babó Gyula; felügyelő bizottsági pottagok: Szilley Pál és Baranyay Odón. A szövetkezet hivatalos lapjává a „Zala“ jelöltetett ki. — A közgyűlés felhatalmazta az igazgatót, hogy a szövetkezet üzleti berendezése céljából 3000 forintnyi kölcsönt vehessen fel azon időpontban, midőn az alapszabályilag meghatározott terményiség jegyezve

lesz és a szövetkezet működésének megkezdhetése a berendezést szükségessé teszi. — Az első igazgatósági ülését a Tejszövetkezet folyó hó 8-án tartotta. Az alapszabályok értelmében az igazgatóság saját kebeléből választja elnökét és annak helyettesét. Az igazgatóság elnökül Somogyi Gyulát, alelnökül Ebenspanger Ernőt választotta meg. A megválasztott elnök távollétében Ebenspanger Ernő alelnök vette át az ülés vezetését és megköszönte a megválasztott elnök távollétében Ebenspanger Ernő alelnök választást, előadja, hogy a tagok gyűjtéséhez erélyesen hozzá kell látni, hogy a szövetkezet mielőbb megkezdhesse működését. Minden telen után a szövetkezeti tagok 5 forintot fizetnek; eddig 350 telen van bejelentve. — A szövetkezet üzletrendjét legközelebb az érdekeltségnek megküldetik. — A szövetkezet helyiségei a régi sörházban lesznek.

Egyzés. Kluger Róza (Póvza) és Lövy David (Karakó) jegyesek.

Újlap a Dunántúlról. Várkonyi Dezső a „Veszprémi Hírlap“ szerkesztésétől megválván, „Veszprémi Ellenőr“ címmel új heti lapot indított meg.

Járasköri közgyűlés. A zalamegyei általános tanítói testület keszthelyi járásköre őszi közgyűlését f. hó 22-én délelőtt 9 órakor tartja Keszthelyen a községi elemi fiúiskola épületében.

Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Fodor Ferenc balatonfüredi szeretetházi családitanítót az erszébettfalvi állami elemi iskolához rendes tanítónak áthelyezte.

Dentisz Wellner Gyula műfogász, ki városunkban már 2 hó óta időzik, mint értesülünk sok dolga miatt, itléletel még november hó 1-ig meg hosszabbította.

Alapszabály megerősítés. A m. kir. belügyminiszter a sárföldi önkéntes tüzoltó egylet alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Megindult a heremagvásárlás. Résztint a külföldi, részint a belföldi kereskedők bejárják most a vidékeket és többen felhasználják egyes termelők tájékozatlanságát, mintal ezen gazdák alacsonyabb árt kapnak magvaikért, miatt a jelenlegi piaci helyzetnél jogosan igényt tarthatnak. Résztünkrol kötelességünknek tartjuk figyelmeztetni az egész gazdaközönseget, hogy ne pocskolja el olesó áron löheremag természet, hanem forduljon bizalommal Mauthner Odón hirneves budapesti magnagykereskedőhöz, küldjön oda mintát terméséből a menyiség megnevezésével. Teljesen nyugodt lehet mindenki, hogy okleveletlen megkapja a legmagasabb árt, mert általánosan ismert tény, hogy Mauthnernek óriási forgalma révén a legnagyobb szükséglete van heremagvakból, és meg vagyunk győződve, hogy a legszolidabb lebonyolítást is e cégnél találhatják meg a termelők.

Meteor-hullás. Szent-Balázson f. hó 7-én este felnyolc órakor keletről nyugat felé, majdnem teljesen vízszintes irányban, egy gyönyörű meteor haladása volt látható; haladási magassága mintegy 200 meter lehetett. A meteornak mintegy 50 meter hosszú fényvívja pompás kékes-sárga színben játszott. A gyönyörkötött látvány körülbelül 5 másodpercig tartott, míg azután, még mindig egyenes irányban való haladása után, Kürtös pusztá, erdős dombjai el fedték a ritka természeti tüneményt.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénkben f. hó 9-én: Veszteség: Z-Mihályfalva 1 udv., Sertésvész: Alsó-Nemes-Apáthi 25 udv., A-Szemenye 6 udv., Badacsony-Tomaj 9 udv., Barabás 1 udv., Besenyő 1 udv., Boeska 1 udv., Bottornya 5 udv., Csácsbozsók 16 udv., Döbrete 16 udv., Egenföld 1 udv., Egregy 3 udv., Esztergnye 34 udv., Garaboncz 1 udv., Hahót 1 udv., Heteyfő 1 udv., Hosztót 1 udv., Káptalanfa 15 udv., Keretye 1 udv., Kiskomárom 4 udv., Lesencze-Istvánd 14 udv., Letenye 3 udv., Luka 1 udv., M-Szerdahely 1 udv., Milej-Egyházszeg 6 udv., Monostó 16 udv., N-Kanizsa 4 udv., Nemes-Boldogasszonyfa 5 udv., N-Réce 1 udv., Ollár 13 udv., Pusztá-Szt-László 15 udv., Rátka 1 udv., Rózsásszeg 11 udv., Salföld 4 udv., Söjtör 30 udv., Szent-Györgyvár 7 udv., Vindornyalak 1 udv., Vonyarcz-Vashegy 1 udv., Zala-Egerszeg 21 udv., Zala-Szt.-László 6 udv., Zala-Szántó 1 m., összesen 40 község.

Vetőmagvak. Mauthner Odón tudósítása. Az új termés felé irányul most már az általános érdeklődés. Vörös löherét már majdnem minden belföldi termelő vidékről ajánlottak a lefolyt héten, az irányzat szilárd vala úgy, hogy az áraknak emelkedéséről számolhatunk be. Különösen jobb minőségű áru csakhamar elkelt és az üzlet általános helyzete legatább e pillanathban olyan, hogy jó árak mellett élénk forgalom is remélhető. Míg a mult esztendőnek ugyanezen szakában szép áruért a legtrikább esetekben lehetett a jegyzett árakat teljességükben elérni, addig az idén még oly árkövetelések megadására is mutatkozik hajlandóság, a melyeket még csak nem is régen túlmagasoknak tartottak. Természetes, nem lehet szemügyön kívül hagyni, hogy a fölemelt amerikai jegyzések, az európai kínálatra befolytak. Lucerna. Az Olaszországból érkező hírek értelmében a takarulás ott befejeződött és kedvezőtlennek tekinthető. Franciaországból már kedvezőbbben hangzanak a tudósítások, Provenceből érkező mustrák köze-köze olyan minőségűről tanuskodnak, a mely a közepesen felül áll és egy színre, valamint szemre nézve is egészen tetszetős. Néhány szebb tétel már el is kelt. Magyar lucerna ezideig még hiányzik, az eddig kivált kisebb tételek nem vehetők tekintetbe.

Piaci gabona árak. Zala-Egerszegen f. hó 7-én a hivatalos feljegyzés alapján metermázsánként: buza 8 frt 90 krtól 8 frt 80 krig; rozs 6 frt 80 krtól 6 frt 70 krig; árpa 6 frt 50 krtól 6 frt 60 krig; zab 5 frt 80 krtól 5 frt 60 krig; Tengeri 6 frt; Bérdonya 2 frt 25 krtig.

I R O D A L O M

Idegen elbeszélők. Az Olesó Könyvtár nagy szeretettel mutatja be az idegen irodalmak kiválóbb képviselőit. Ezeket meghaladó számban, melylyel e kitűnő vállalat a magyar irodalmat gazdagította, számos kiváló idegen

munka jelent meg jó magyar fordításban. E fordított kötetekben arra törekszik az Olesó Könyvtár, hogy az illető irodalom jellemző termékeit mutassa be. Ilyen a most megjelent két kötet is. Az egyik (1070. sz.) Heysse Pálnak, a jeles német novellistának Sellő című poetikus elbeszélése Szikray Ödön fordításában; a másik francia elbeszélő-irodalom egyik legfinomabb tollú munkásának, Uchard Mario-nak regénye: Berthier Joconda (1072—75. sz.), melynek jól hangzó fordítása Molnár Gyulától való. Heysse novellájának 10 kr. Uchard regényének 40 kr. az ára. Mind a két könyv nagyon érdemes az olvasásra.

Erzsébet királyné halála alkamából a nagy királynéra vonatkozó egész irodalom keletkezett. Az egyszerű nép fainak a nagy tragédiát legsikerültebben Böngéri János, ismert népies író, beszéli el, kinek most megjelent könyvecskéjét ifj. Nangol Ottó adta ki. Több képpel. Ára bekötte 20 kr. Minden eladott példány után 2 krt a királyné szobrára adnak. Már ezért is megérdemli, hogy a nép és ifjuság körében terjeszszék.

A „Vérbosszú“ Trelloni Marió a hirneves olasz író ily című regényét küldi karácsonyi ajándékkul a „Képes Családi Lapok“ karácsonyra minden előfizetőnek ingyen és bérmentve, még azoknak az előfizetőnek is, akik október 1-én lépnek a Képes Családi Lapok előfizetőnek sorába. Az októberi évnegyedben, külön beköthető regénykét mellékletül adja a „Noliberte“ című regényt, melynek szerzője az ismert tollú író, Boday Sándorné Tiszaujhelyi Ujhelyi Vilma. A főlapban Tölgyessy Mihály „Régi és új bűnök“ című regényét és Tolnai Lajos „Ez már feleség“ című elbeszélést közli, nem kevésbé minden számban költeményeket, humoreszketek, ismeretterjesztő cikkeket stb. stb. úgy hogy joggal elmondhatjuk, miszerint a „Képes Családi Lapok“ a legjobb és legolcsóbb szépirodalmi hetilap, mert egy évre 6 frt, felévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Mutatvány-számot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V. Vadász utca 14 sz.)

A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zeneműfolyóirat ép most megjelent XX. füzete tartalmazza a következő zeneműudonságokat: I. Iványi Iván „Liliomszál, liliomszál“ Kuruc nótá. II. Szent-Gály-Gyula „A rózsámhoz menetem“ magyar dalt. III. Tschaykoski Péter „Hóvirág“ Az „Északok“ nagy zene cyclusának 4-ik számát „April“ zonyorára 4 kézre. IV. Káldy Gyula „Huszár toborzó“ Magyar tánczot a XVIII századból Bihary János eredetije után átdolgozava. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden egyges 20 kros füzete, miért is minden zongorázó és hegedűsnek ki a legjobb magyar dal-műdal-couplé-salontánczenét a hegedű udonságokat birni óhajta-figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat havonként kétszer megjelenő 10-10 oldal tartalmazó füzetet. Egy negyedében 6 füzete 60 oldal tartalommal 1 frt előfizetésért kapható Előfizetéseket intézendők a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalába, Bpest VI. Csengery urca 62 sz. honnan megismerésre mutatvány számot ingyen és bérmentve küldenek.

Verne Gyula regényei. Egyre gyarapodik az a sorozat, melyet a Franklin-Társulat Verne munkáinak illusztrált kiadásából a magyar közönség számára közre bocsát. A nagy regényirohoz méltó kiadás ez, melyet az eredeti francia kiadások pompás szövegkepei ékesítenek. Most a 98—103. füzetek jelentek meg, melyek a Hódító Robur című regényt egész terjedelmében tartalmazzák. Azzal a szingzagdag fantáziával, melyet a világirodalomban eddig senki utól nem ért, írja meg ebben a könyvben Verne az Albatros léghajó utasainak kalandos, izgató történetét. S míg oadaon követjük őket legi útjokon, feltáruznak annak a világnak titkai, természeti csudái, melynek végtelensége oly kifürkészhetetlen a halandó tekintetének. A Hódító Robur az író saját szavaival a jövő, tán a holnapi nap tudománya, mely megnyitja a nagy titkokat az emberiség számára. A regény akár füzetenkint 20 krtól, akár egyben fűzve 1 frt 20 krt, vagy diszes vázkonkótesben 1 frt 80 krt minden könyvkereskedésben kapható.

A magyar nép története. A magyar népek ezer esztendő küzdelmeit, melyet szabadsága kivívására ért folytatott, e küzdelem hatalmas és érdekfeszítő fordulataival együtt, nagy művészettel írja le Benedek Elek „A magyar nép multja és jelene“ című munkájának első kötetében, mely épen most jelent meg. Benedek Elek egész írói pályája tulajdonképen nem volt egyéb, mint előtanulmány a műhöz, melybe nagy szívét, erős hazafias érzését a népek közvetlen megfigyelésén alapuló ismeretét és stilművészetét lelkesedéssel önthette bele. Az egész könyvön végighúzódik tárgya iránt érzett forró szeretete. Közvetlen hang, egyszerű előadás, igaz népies könyvvé avatják művét. Az érzés megnyilatkozásának ez az őszintesége művének egyik kiváló tulajdonsága. Ez különbözteti meg munkáját a tudakoskodó történetíró munkájától, mert ő nem adatoknak kihüvelyezésével a régi poros aktacsomókból, hanem a fejlődés, a történeti egymásután megértését és tiszta szemléletes előadást tartotta szemé előtt. S bár feladatánál fogva csak azt kereste, hogy miképp változott korról korra a nép, a történeti viszonyok pontos és hű megrajzolását s a történeti szellemhez való következtetés ragaszkodását műve másik kiváló tulajdonságának kell elismernünk. A magyar nép szabadságának ötvenéves születésnapját jubiláljuk ez évben, ennek az emlékére alkotta meg Benedek Elek ezt a szép könyvet, mely ez ünnepélynek legbecesebb s legmaradandóbb emléké képezi. A könyvet az Athenaeum r.-társaság, mint kiadó, szebbnél szebb képekkel díszítette, melyek nyomon kísérik a szöveget, értelmezik, megvilágítják, szemléletessé teszik azt. Különösen ki kell emelnünk a színes műmellékletet, melyek hirneves művészek történeti jeleneteket ábrázoló festményeit pompásan sikerült színes fénynyomatokban mutatják be. Az első kötet ára disztéhen 8 frt.

Telekkönyvi mintatár. A szaksajtóban és a mindennapi életben panaszolt az a körülmény, hogy telekkönyveink nincsenek egyöntetűen vezetve és hogy nincs egy olyan különleges munka, amelyből a helyes telek-

fordított hogy az (ilyen a sz.) Heyse poetikus ik francia ankásának, Joconda sa Molnár d regényé- érdemes

Coppée költeményeiből. A népszerű francia költő lírai és elbeszélő költeményeiből tetszetős kötetet fordított le Bogdánffy Lajos. Az Olesó Könyvtárban megjelent könyv (1067. sz.) huszonnégy költeménye nagyon jellemző Coppée egész költészetére. Lány, érzelmes líráját helyel- közzel erősen realiztikus elbeszélő hang váltja föl és egy- egy költeményének eszméi mélysége a Századok legendája hatalmas erejét juttatja eszünkbe. Bogdánffy az elbeszélő költeményekből a legjobbakat és főleg az előadásra alkal- masakat válogatta ki. Köztük van a híres Kovácsok sztrájkja is, igen erőteljes hű fordításban. A kis kötet nagyon megérdemi, hogy mihamar népszerűvé váljék Ára 10 kr.

Magyar osztálysorsjáték. A pesti magyar kereske- delmi bank váltóüzletének mai hirdetésére különösen fel- hívjuk olvasóink figyelmét.

Egy elfelejtett író. A negyvenes évek egy sokat emlegetett írójának emlékét eleveníti föl az Olesó Könyv- tár egyik újabb (1071. sz.) füzeté. Kuthy Lajos ez, aki a Hazai rejtelmekkel nevével irodalomtörténetünkben mara- dandóvá tette. Egy iskolai kaland című novelláját kapjuk új lenyomatban, egyikét azon józsi történeteknek, melyek a régi magyar életet oly igen jellemzik. A mai elbeszélés hangja kétségtelenül más, mint a felszázad előtt való magyar irodalomé volt, de Kuthy novellája érdekességéből vajmi keveset von le a megváltozott ízlés. A füzet ára 10 kr.

Sudermann. Abban a sorozatban, melyben az Olesó Könyvtár a modern drámairodalom jobb temekét bemutatja, megjelent újabb Sudermannak Rejtett bol- dogság című színműve is. A darab annak idején a Nemzeti Színházban is színre került és nagy hatása még élénk emlékezetünkben van. Egy falusi tanító-család élete kereté- ben egy hatalmas szenvedély drámája játszódik le, izgató, eleteli eseményekben. Az író kitünően szövi a mese szálait, hogy mindvégig, olvasva is, feszült kíváncsisággal várjuk a megoldást. Prém József jól fordította a darabot, mely mint az Olesó Könyvtár kettős száma (1065-66. sz.) 20 kron kapható.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor va- lódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és min- tázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintakat pedig pósta-for- dultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelevés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Nyilt-tér.

Dentiszt Wellner Gyula
műfogászati terme.

Zala-Egerszeg, „ARANY-BÁRÁNY“ szálloda 1. szám.

Még november hó 1-ig rendelkezésére

áll a műfogászat minden ágában.

olcsó árak.

Rendelés egész nap.

Műfogak, fogsorok, arany, platina és celluloid alapon.

Hangok a közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás Amerikából.

Az eredeti levél másolata, illetve lefordítása magyarra.

WILHELM FERENC gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.
New-York, 1898. május 18.

Igen tisztelt uram!

1896. évi november 12-én oly nagy mérvű rheumám volt, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolc hónapig nyomtam az ágyat s nem voltam képes megfordulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra szállt le, mi fényes bizonyítéka a legsúlyosabb fájdalomnak, amiket azon években szenved- tem. Különböző gyógymódszert kísérlettem meg- nevezetesen a villamos gyógyítást, török fürdőket stb. azonban nem érez- tem magamat jobban, úgy, hogy utolsó gyógykezelő orvosom azt mondotta, hogy felesleges orvoslásomra újabb költsékre; mert a pénzt cél nélkül adom ki.

Idő multával szerencsém volt találkozni egy barátom- mal, aki közölte velem, hogy a rheumatismus ellen csaha- tatlan szer **Wilhelm-féle csusz- és köszvény elleni vértisztító thea.** Elpanaszkoztam neki siker nélküli kísérletimet. A véletlen keze vezetett arra, hogy írjak Önnek és szíven azt sugalta, hogy van még segítő, aki betegségemből kigyógyíthat. Es tapasztalást szereztem, hogy van ilyen megmentő. Szóval nem tudom kifejezni a borzasztó fájdalmakat, miket az utolsó 3 esztendőben szenvedtem. Most azonban — az ön theáját használván — fájdalmaim megszűnnek, s úgy érzem magam, mint egy újszülött gyermek s nincs a világon drágább kincs előttem a **Wilhelm-féle csusz és köszvény elleni vértisz- tító theánál.**

Legyen oly szives és küldjön posta fordultával 12 dobozzal az ön csusz- és köszvény ellenes theájából.

Kivánok önnek minden jót és hosszú életet. Maradok kiváló tisztelettel

M. Gordon József.

Minden gyógyszerárban kapható.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a jár- ványok veszélye, ismét csak a minden alkalom- mal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olesó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként sze- repel, másrészt mert dús szénsavtartalmánál fogva, specifeus óvószer is a tiphus, cholera és a gyermek tiphoid-szerű tavaszi nyári hasme- nése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bél- bántalmak ellen, míg szoptatója e víz haszná- latala folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutos gyermekeknek és felnőtteknek gyó- gyítja. Kellemesen hat be szénásvánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas meg- betegéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Agnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V. Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

HIRDETÉSEK.

459/v. 1898. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zala-egerszegi királyi járásbíróság 98. V/I. 25. számú végzése által *Bán György* barabasszegi lakos végrehajtató javára *Bán Pál* barabasszegi lakos ellen 73 frt 42 kr. tőke, ennek 1898. szeptember hó 20-tól járó 5% kamatja, ugy járú- lékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 500 frtra becsült egy pár hámos ló és egy pár ökörből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis BARABASSZEGEN leendő eszközösére 1898-ik év október hó 26-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok eze. árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszeg, 1898-ik évi szeptember hó 30-ik napján.

Nagy Sándor, kir. bir. végrehajtó.

A pusztá-ujnépi kertészetben u. p. Nagy-Kanizsa ez év őszén eladásra kerül nagy mennyiségű

1-5 éves gyümölcsfa

és pedig alma, körte, cseresznye, meggy, szilva, kajszli és őszi-barack, lasponya, dió, gesztenye a legjobb fajokban

drbja 15-40 kr. 100 drb. 4-5

éves gyümölcsfa 30 frt.

Folyton termő piros málna 10 drb 40 krt., 100 darab 2 frt 50 kr. **Ribiszke** 10 fajban drbja 10 kr., 100 drb. 8 frt. **Diszfák** 30 krtól 1 frtig. Szilfa, hárs, bükk, galagonya, juhar különböző fajokban. Gömb és vörös virágu akác drbja 60 kr. Szomorú füz drbja 50 kr. **Díszcserjék** drbja 25 kr., 100 drb. 10 fajban 20 frt. Nagygyümölcsű eper 10 fajban 100 drb. 2 frt, 1000 drb. 12 frt.

Uj!

ÖZV. TAHY ROZÁLIA

Uj!

KÖNYVNYOMDÁJA

Jákum-utca 4-ik szám. ZALA-EGERSZEGEN. Jákum-utca 4-ik szám.

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy 56 év óta fennálló könyv-nyomdámát egy teljesen új segéd géppel nagyobbítottam; — ezáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy még az ed- diginél is csinosabb munkát, — a már meg- szokott olcsó áron készíthetek.

Minden munkát különös gonddal és gyorsan teljesítetek.

Legujabb divatu, francia és angol alaku névjegyek díszes dobozokban csakis nálam kaphatók.

Uj!

Uj!

Árverési hirdetmény.

Sümegegy község eljárásága a képviselőtestületnek f. hó 2-án fentírt szám alatt kelt határozata alapján ezennel közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező harasztai legelőn

— a kőfejtési és mészegetési —

jogot 6 (hat) egymásután következő évre zárt ajánlat, esetleg nyilvános árverés útján Sümegben a városházánál 1898. évi október hó 28-án d. e. 10 órakor haszonbérbe adja. Miről az érdekelteket azzal értesíti, hogy zárt ajánlatukat 100 frt bánatpénzzel együtt a fentjelzett nap reggel 8 órájáig beadják. A kőfejtési és mészegetési jog kikiáltási ára 725 frt. Az árverési feltételek a városházánál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Sümegegy, 1898. október 6.

Malomsoky János
jegyző.

Kondor József
bíró.

Valódi

tiszta törköly, seprű és szilvórium

literje frt 1:20-tól 1:50-ig

kapható

DERENCSENY PÁL UTÓDA

fűszer-, csemege-, liszt-, bor-, ásványviz-,
festék-, mag-, papir-
és lőszér-áru kereskedésében.

ZALA-EGERSZEG (FŐTÉR)

ad. 5276/tkv. 898. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Fekete József* zalabéri lakos végrehajtónak *Torma Péter és neje* Bognár Erzsébet végrehajtást szenvedők elleni, 110 frt. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalabéri 543 sztkjvben 220 hrsz. a. Torma Péter és kk. Torma József tulajdonán felvett a végrehajtási törvény 156 §. értelmében egészbeni elárverezendő ingatlanokra 180 frtban, a zalabéri 12 sztkjvben 14. hrsz. alatt Bognár Mari, Gáspár György, Erzsébet, Juli, Rózsa kk. János és István tulajdonán felvett házra 464 frtban, ezennel megállapított kikiáltási árban ugy azonban, hogy az ezen ingatlanra 2/6 hrsz. a. Cseh Németh Erzsébet özv. Bognár Jánosné javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi október hó 27-ik napján d. e. 10 órakor ZALABÉRBEN a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át, vagyis 18 frt és 46 frt 40 kr., készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg, 1898. évi június hó 30-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

HIRDETMÉNY.

Üzletemet átalakítani szándékozván, indítva érzem magam, **nem régi és nem állott** hanem **egészen újonnan beszerezett** óriási raktáramat, különféle női és gyermek kabátok és gallérok, divatárúk, vásznak, kanavászok, chiffonok, szőnyegek, damasztárúk, cretonok, parketok, meleg kendők, schawlok és lodenszövetekben stb. **rendkívül leszállított áron** áruba bocsátani.

Midőn a t. vevő közönség szives figyelmét a fenti körülményre felhívom, egyszersmind tudatom, hogy raktáromra már megérkezett a legújabb divatu női és gyermek télikabátok és gallérok dús választéka, melynek megtekintésére vagyok bátor meghívni.

Tisztelettel

Farkas Ignác

Egy szövetruha 90 kr.

5581/tkv. 1898.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy *Stern & Co.* cég végrehajtónak *Altstädter Ignác* végrehajtást szenvedő elleni 380 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. tszék területén levő, a rádi 37 sztkjvben Altstädter Ignác tulajdonán felvett következő ingatlanokra: $\pm$ 210. hrsz. házra 1057 frtban, $\pm$ 308. hrsz. alattira 143. frtban, $\pm$ 533. hrsz. alattira 127. frtban, $\pm$ 803. hrsz. alattira 81 frtban, $\pm$ 1162. hrsz. alattira 1 frtban, $\pm$ 1176. hrsz. alattira 1 frtban, $\pm$ 1188. hrsz. alattira 5 frtban, $\pm$ 1192. hrsz. alattira 4 frtban, $\pm$ 1233. hrsz. alattira 6 frtban, $\pm$ 1243. hrsz. alattira 4 frtban, $\pm$ 1303. hrsz. alattira 174 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban ugy azonban, hogy az ezen ingatlanokra Altstädter József javára bekebelezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik — ha azonban az összes ingatlanok 600 frtért el nem kelnek, ugy az árverés hatálytalan és az ingatlanok a szolgalmi jog fenntartása nélkül nyomban újlag elárvereztetnek, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi október hó 21-ik napján *délelőtt 10 órakor* RADON a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át, vagyis 105 frt 70 kr. 14 frt 30 kr. 12 frt 70 kr., 8 frt 10 kr., 10 kr., 10 kr., 50 kr., 40 kr., 60 kr., 40 kr., 17 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg, 1898. július 8-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 500,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben **1.000,000 korona.**

A nyeremények részletes beosztása a következő:

KORONA.	
1	jutalom 600000
1	nyer. á 400000
1	" " 200000
2	" " 100000
1	" " 90000
1	" " 80000
1	" " 70000
2	" " 60000
1	" " 40000
5	" " 30000
1	" " 25000
7	" " 20000
3	" " 15000
31	" " 10000
67	" " 5000
3	" " 3000
432	" " 2000
763	" " 1000
1238	" " 500
90	" " 300
31700	" " 200

15650 á 170, 130, 100, 80, 40
50,000 nyer. és jut. **13.160,000**
összegeben

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

Rendelőlevél levágandó

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre ..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... frt) utánvételezni kérem) A nem tetsző törlendő.
postautalvánnyal küldöm.)

Pontos cím.

Hírteljesítés.

Lelkész, tanító, jegyző, gazdatiszt és értelmes kisbirtokos urak figyelmébe ajánlatuk egy a bel- és külföldön egyaránt keresett terménytermelése.

500 □ öl területen, utasítás folytán, kellő szakértelennel, alig 1—2 frt befektetéssel — minden elemi csapás dacára is — évenként 200—350 frt jövedelem elérhető és azért kezeskedem.

Mintán a tefelgyva előtt a föld előkészítendő, kívánatos, hogy az érdeklők felek azonnal forduljanak

Mérey Sándor

termény- és kerti növények kereskedője

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz. a.

ahol csakis 15 kr. postabélyeg befektetése után a kellő felvilágosítás és meggyarazat azonnal megadatik.

Kérlek a lap hirdetésére iránykozni!

